

Draamaharjtoõzz pärnaid

Tä'st muänn õuddmiärk tõ'st, mõi'd pei'vvpäi'kk- da škoolákksaž pärnaivui'm vuäitt siõrråd. Harjtoõzz mätt'te vuõss'sâa'jest kuvddlem- da vuârrvaaiktõstääidaid. Puõ'tti harjtoõzz toi'mmje obbvuoõttân le'be tõid vuäitt spraavâd jee'rab.

Draamasuâppmõš

Õuddâl siõr a'lğgem lij pue'rr norrõõttâd kruu'ğge da raajjâd draamasuâppmõõžž. Draamasuâppmõõžžin suâppâd õhttsaž vuâkkõõzzin da nâäi't kiččlõõttâd raajjâd staanvuõđ tobddi pärnaid. Jää'dteei vuäitt muštled, štõ mõi'd puõ'ttjen lij jurddjen tuejjeed, lie-a kõõut dnõ. Lij še pue'rr suâppâd tõ'st, vuäžža-a kiõtt'te'lfoon lee'd ââ'nnmest siõrrâmpoodd hâ't-mâka sniimm'mõ'sše. Vuäitt še suâppâd tõ'st. jõs ij haa'led lee'd mie'ldd, vuäitt mõõnnâd seei'n pa'ldde ištât da čuâvvad, gu pâi ij heâmmad jeârrsid. Looppâst priimât suâppmõõžž da tâ'l vuäitt aalgted. Juõkk vuâra draamasuâppmõõžž ij taarbâž tuejjeed, õuddmiärkkân tâ'l jõs jää'dteei lij u'čtee'l da siõrrâm poodd lie seâmma vuâkkõõzz gu mätt'tõõttâmčiâssin.

Virkkâdvuõđ tää'ss

Joukk čuežž kruuggâst. Juõ'kkkaž vuäitt čuä'jted vaardines õhttna, mõõn virkkâd lij. Jõs lij tuõđi virkkâd, vuäitt pâjjned kõžžkeârai õõl da õõntõõllâd kiõđid pââiârra. Jõs lij levvjam de vuäitt njiejjad samai šââ'ld tässa. Virkkâdvuõđ tää'ss vuäitt lee'd še mii-ne tõi kõõskâst. Jijjâs vuäittmõõžž vuäitt õlmmeed še vaardin kicstõõgg lââ'zztee'l, kiõđi âârmõõžživui'm dnõ. Jää'dteei čuä'jat õuddmiärk. Jää'dteija vuäitt lee'd äukkai vuei'nned, mâkam lij pärnai virkkâdvuõđt õu'ddel siõr alteem, õuddmiärkkân taarbaš-a a'lğge energisõ'stti, avi rääuhteei siõr.

Tue'lääž

O'hjjei čaackat čuõvid da puk mâ'ne šâldda mâka vue'dded. Siõrât, štõ lij e'pet tue'lääž. Juõ'kkkaž čuä'jtââll õhttna pantomiinin jiijâs tue'lestuâimid le'be jää'dteei vuäitt čio'lğgeed, mõi'd tue'lestuâimid âlgg tuejjeed (õuddmiärkkân counnâmčiâss ciârad, võõntõõllâm, tue'leskuu'sk poorrâm, paa'ni põõssâm, teâvõõttâm da pâi'kkuus kâ'ttem). Vuäžž jioõntõõllâd, seša ij sârnnađ, štõ siõrât ij šõõdd almmjallaš huuzz. Te'l puk mâ'ne e'pet vue'dded. Seâmma tue'lesrutiinid âlgg tuejjeed o'ddest, leša jee'resnalla, õuddmiärkkân.

- uu'ccnalla mâ'te u'cc ha'lddi
- šuurâld mâ'te bo'htter
- jâ'ttlânji, mâ'te kâ'ddsä'ppli
- ta'nssjee'l mâ'te keijusaž dnõ.

Tät harjtõs oudd energia di vie'kkat činlmõõvmmest. Looppâst vuäitt sagstõõllâd tõ'st, mii leäi hää'skmõs nää'll kâccjed peivva. Siõr vuäitt suâvlded jee'res aa'sšid še gu tue'lestuâimid.

Nää'pp veekk

Âlgg jää'tted nu't, štõ kââ'tt-ne râ'ppvue'ss jää'dat liikkummuž. Hâ't kii vuäitt čuõ'rvveed, mii rommažvue'zzin jää'dat čuõvvjen, õuddm. "či'žžpe'llj jää'dat" da tâ'l puk ou'dde či'žžpee'llj jää'dted liikkummuž. Vaajtõsmäâinast jää'dteei vuäitt mie'rreed, mii râ'ppvue'zzin jää'dat. Harjtoõzz tuâggõõzzâst vuäitt lee'd še musikk, leša jurddjen ij leäkku "ta'nssjed moččânji". Tät harjtõs lij virksmõ'tti, leša kai'bbai še činlmõõvmmõõžž. Pärnaž mättai râ'ppue'zzid di fi'ttjed vuä'ljes- da či'žžbeä'l.

Eu'nnsiõrr

O'hjjei ra'vvai õuddmiârkkân "vuä'ljes jue'lğğ ruânna", tâ'l juâkksaž âacc mõõn-ne ruânneunnsa, koon vuäitt kuõskkâd vuä'ljes juõ'ljines. Gu puk lie årstam, o'hjjei tää'rkast mõõni-a vuõ'i'ğgest. Tâ'l o'hjjei oudd puõ'tti ra'vvjõõzz õuddmiârkkân "käll viõ'lğges eunna". Puärrsab päärnaivui'm vuäitt nuu'bnalla siõrrâd, štõ vâldd lååggaid mie'ldd "ne'llj pie'lj vi'skkes eunna, kuõ'htt kääi'b ââ'leķ eunna da koumm čââu'j rää'nes eunna", kuä'ss päärna õðlgče sagstõðlķeâni raajjâd jooukid. Tuâkka vuäitt piijjâd musiikk še, kuä'ss puk vuäžža liikkeed musiikk čuõjjâmpoodd, mä'htt haa'lee da pâi gu musikk puâtkan, o'hjjei oudd ra'vvjõõzzid. Päärna mättje jeä'rded vuä'ljes- da či'žžbie'lid, râ'ppvue'zzid da eeu'nid.

Jõs ton leäk, de mon leäm

Vuäitt siõrrâd hâ't kruuggâst nu't, štõ vuõssmõs mâânn kâskka da ceälkk õuddm. "mon leäm puäžž", da pääcc sâjjses čuä'jtõõllâd puõccu. Čuävvai (vuäitt õuddned kruuggâst jiârgâst le'be friijâld) mâânn puõccu ârra da ceälkk õuddm. "jõs ton leäk puäžž, de mon leäm puäžžpiânnai". Nääi't õuddnet nu't kuu'ķķ, štõ puk lie seämma "kaartâst". Kaart pu'rğgeet nu't, štõ vuõssmõsân kâskka mõõnnâm vuäžž vue'lğged vuõssmõsân meädda kaartâst, te'l nu'bben mõõnnâm da nu't õõudâs tøn räjja, poka puk lie e'pet kruuggâst. Őhttsaž ka'rtte vuäitt õuddm. piijjâd jiõnid koll'jed, tâ'l juõ'ķķkaž vuäitt jiõnneed mä'htt-ne. Kaart vuäitt še "counnâd jie'llma" da ķiõččâd mii šâdd. Tæn siõrâst harjtõõlât improvisâ'stemčëä'ppvuõð da õõutâst siõrrmõõžž.

Suei'mkar paarrlõõggi

Čuežžad paarin vuâsttlõõžž. Suävât kuäbbaž lij A da kuäbbaž lij B. Gu räâuhlõs musikk čuâjj tue'ķķen A älgg liikkeed meälgžet, koon B jeužž mie'ldd suei'mkarkarttân. Lij vääžnai liikkeed tuä'rvv meälgžet, štõ nu'bb pââšš mie'ldd liikkummšest. Täävtõssân lij seämmaäiggsaž liikkeem. Šiõttlõs pääi'ķest vaajtet nu't, štõ B jââ'dat liikkummuž da A lij suei'mkarkartt. Tât lij ââibas räuhteei harjtõs, kââ'tt kai'bbai kuvddlummuž da činlmõõvmmõõžž. Suäpp puârast hâ't luä'neemharjtõssân.

Hâ't måkam siõrâst vuäitt raajjâd "sää'mversio", gu pâi âânn siõmmna miõlljurddi.

Heli Huovinen

Tea'tterõõlmtõõzz o'hjjei

Nuõrttsäämas šiõtt'tõõllâm

Raija Lehtola